МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Кафедра теорії та історії культури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

Львів – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Історія української культури”.

Розробник: Довгань Марія Григорівна, доцент кафедри теорії та історії культури філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат філософських наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та історії культури

Протокол від “ 31” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри_____Альчук М.П.

Схвалено Вченою Радою
філософського факультету

Протокол від. “_____”_____20____року № _____

Голова _____ Рижак Л.В.

© Довгань М.Г., 2021 рік
© Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021 рік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – здобуття студентами знань, вмінь та навичок для аналізу культурних процесів в Україні, їх впливу на особистісне, національне та міжнародне життя.

Завдання:

- ознайомити із культурними епохами в Україні
- представити основні здобутки духовної та матеріальної культури України
- розкрити значення міжкультурної комунікації
- навчити аналізувати культурну динаміку українського суспільства
- сформувати вміння аналізу соціокультурного дискурсу сучасності
- розвинути вміння обґрунтованого та толерантного відстоювання власної позиції
- виявити вплив громадянської позиції та системи цінностей на розвиток суспільства

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- періодизацію та особливості культурних епох в Україні
- особливості мистецьких стилів
- видатних українців та їх внесок в українську та світову спадщину
- визначні пам’ятки духовної та матеріальної культури України
- особливості ментальності українського народу

вміти:

- визначати стилі пам’яток культури
- досліджувати взаємозв’язок між розвитком культури та держави
- аналізувати культурні та суспільно-політичні явища сучасної України
- виявляти культурні цінності та явища антикультури

- визначати сфери можливого особистого заангажування у розвиток української культури відповідно до професійної кваліфікації

1. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність культури. Розвиток культури на території України у дослов'янський період

Етимологія терміну «культура». Предмет історії української культури. Духовна та матеріальна культура. Функції культури. Культура та цивілізація. Українська культура у професійному зростанні студента та формуванні громадянина.

Етногенез українського народу. Культурні епохи.

Періодизація первісного ладу. Поселення, повсякденна культура в період кам'яного, бронзового та залізного віків. Первісні форми релігійних вірувань.

Трипільці, кіммерійці, скіфи, сармати: поширення на території України, побут, пам'ятки культури, релігійні вірування.

Колонізація північного Причорномор'я. Побут та звичаї. Культура античних міст. Релігійні вірування.

Література

1. Історія культури давнього населення України / [ред. колегія П. П. Толочко та ін.]. – К. : Наукова думка, 2001. – 1135 с.
2. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу / [В. Білозор та ін.]. – К. : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ, 2008– . –
   Т. 1 : Історія українського мистецтва. – 2008. – 709 с.
3. Трипільська цивілізація у спадщині України : матеріали та тези доповідей конф., 30-31 тр. 2003 р. / Український благодійний фонд «Трипілля»,

Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка. – К. : Просвіта, 2003. – 325 с.

Тема 2. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства

Перші писемні згадки про слов'ян. Поширення слов'ян. Мовні групи слов'ян. Міжнародні відносини Київської Русі. Культура та побут слов'ян.

Язичництво. Поширення християнства на території України. Прийняття християнства київськими князями. Християнський світогляд. Вплив християнства на розвиток культури. Релігія та політика.

Розвиток писемності та освіти. Школи. Бібліотеки. Книгосховища. Жанри літератури. Літературні пам'ятки Київської Русі. Мистецтво мініатюри. Світоглядні орієнтири. Архітектурні пам'ятки Київської Русі. Архітектурний стиль. Софія Київська: духовне та політичне значення. Іконопис. Фрески та мозаїки. Побут та звичаї. Скоморохи. Музика.

Утворення Галицько-Волинського князівства. Суспільно-політичний розвиток. Визначні особи та їх внесок у розвиток культури. Політичні та релігійні аспекти культури. Основні центри розвитку культури. Ремесла. Галицька митрополія.

Архітектура та живопис Галицько-Волинського князівства: стиль, пам'ятки. Романський та готичний стилі. Оборонні споруди. Замки. Сакральна архітектура Львова. Освіта. Літературні твори. Львів часів Галицько-Волинського князівства.

Література

1. Брайчевський М. Автор «Слова о полку Ігоревім» та культура Київської Русі / Михайло Брайчевський. – К. : Фенікс, 2005. – 551 с.

2. Дзюба О. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X–середина XVII ст.) : посіб.–довідник / О. Дзюба, Г. Павленко. – К. : АртЕк, 1998. – 200 с.
3. Мистецтво Київської Русі : архітектура ; мозаїки ; фрески ; іконопис, мініатюра ; декоративно-ужиткове мистецтво : альбом / [автор-упор. Ю. С. Асєєв]. – К. : Мистецтво, 1989. – 60 с.
4. Михайлова Р. Д. Художня культура Галицько-Волинської Русі / Р. Д. Михайлова. – К. : Слово, 2007. – 490 с.
5. Павленко Ю. Дохристиянські вірування давнього населення України / Юрій Павленко. – К. : Либідь, 2000. – 328 с.

Тема 3. Ренесанс в українській культурі

Суспільно-політична ситуація на українських землях в епоху Ренесансу. Порівняльна характеристика європейського та українського Ренесансу. Олельковицький ренесанс. Визначні представники українського Ренесансу.

Гуманізм. Українські гуманісти.

Освіта та наука. Меценатство. Внесок культурно-освітніх осередків у соціокультурну сферу суспільства. Розвиток книгодрукування. Братський рух: діячі та здобутки.

Архітектура Ренесансу. Архітектурні школи та видатні архітектори. Львівський архітектурний Ренесанс. Живописці та їх твори. Розвиток музичного мистецтва та театру.

Полемічна література. Діяльність чернечих орденів. Початок інституційного існування Української греко-католицької церкви. Внесок християнських конфесій у розвиток культури та державності. Сакральне та світське у культурі.

Література

1. Ісаєвич Я. Д. Братства та їх роль в розвитку української культури XVI–XVIII

ст. / Я. Д. Ісаєвич ; Інститут суспільних наук Львівського державного університету імені Івана Франка. – К. : Наукова думка, 1966. – 249 с.

2. Литвинов В. Д. Україна в пошуках своєї ідентичності, XVI–початок XVII століття : історико-філософський нарис / В. Д. Литвинов ; Національна академія наук України ; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди. – К. : Наукова думка, 2008. – 528 с.
3. Овсійчук В. А. Українське мистецтво XIV–першої половини XVII століття / В. А. Овсійчук. – К. : Мистецтво, 1985. – 168 с.
4. Скоп Л. Українське церковне малярство в Галичині : техніка та технологія XV–XVIII століть / Лев Скоп ; Музей «Дрогобиччина» ; Творче об'єднання «Кактус». –Дрогобич : Коло, 2013. – 191 с.

Тема 4. Культура України другої половини XVII–XVIII століть

Суспільно-історичний контекст XVII–XVIII ст. Поширення Бароко у Європі. Характеристика барокового стилю. Релігія та культура. Підпорядкування Київської Митрополії Московському Патріархату. Просвітництво в Україні.

Культура козацької держави. Світогляд епохи Бароко. Мазепинське бароко. Освіта на Січі.

Освіта. Львівський університет та Києво-Могилянська академія: відкриття, навчання, видатні науковці.

Головні ідеї в бароковій літературі. Літературні твори та їх автори. Козацькі літописи. Драматургія. Григорій Сковорода. Конституція Пилипа Орлика. Стиль Бароко в архітектурі. Архітектори та скульптори українського Бароко. Визначні пам'ятки архітектури та скульптури, сакральне будівництво. Жовківський малярський осередок. Бароко та рококо.

Видатні українські композитори. Розвиток театру.

Література

1. Історія української культури / [гол. ред. В. А. Смолій]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –
   Т. 3 : Українська культура другої половини XVII-XVIII століть. – 2003. – 1246 с.
2. Павленко С. Іван Мазепа як будівничий української культури / Сергій Павленко. – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2005. – 300 с.
3. Українське бароко та європейський контекст : архітектура ; образотворче мистецтво ; театр і музика / [ред. кол. О. Г. Костюк та ін.]. – К. : Наукова думка, 1991. – 256 с.
4. Lewin P. Ukrainian drama and theater in the seventeenth and eighteenth centuries / Paulina Lewin. – Edmonton : Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2008.
   – 218 p.

Тема 5. Суспільно-історичні умови та культурне життя в Україні наприкінці XVIII–на початку XX століття

Періодизація національно-культурно відродження в Україні. Генезис національно-культурного відродження. Центри національно-культурного відродження. Романтизм та реалізм в українській культурі. Класицизм та ампір.

Національна культура. Національна свідомість. Ідея незалежності. Діяльність громад. Створення політичних партій. Інтелігенція. Т. Шевченко. І. Франко. М. Грушевський. М. Драгоманов. Ю. Бачинський. М. Міхновський.

Освіта. Література. Товариство «Просвіта». Значення Харківського та Київського університетів, Кирило-Мефодіївського братства у національно-культурному відродженні.

Архітектурний стиль та пам’ятки. Скульптура. Здобутки театрального

мистецтва. Видатні актори. Музика. Гімн України.

Національно-культурне відродження у Галичині. Роль греко-католицького духовенства у національно-культурному відродженні. Діяльність членів «Руської Трійці».

Література

1. За часів Маркіяна Шашкевича : (львівське мистецтво першої половини століття) : каталог виставки : графіка ; живопис ; скульптура ; ужиткове мистецтво : із львівських збірок / [упор. С. Малець, С. Костюк]. – Львів : Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника, 1992. – 54 с.
2. Історія української культури / [гол. ред. Г. А. Скрипник]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –
   Т. 4, кн. 1 : Українська культура першої половини XIX століття. – 2008. – 1008 с.
   Т. 4, кн. 2 :Українська культура другої половини XIX століття. – 2005. – 1295 с.
3. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві / Володимир Овсійчук. – К. : Дніпро, 2001. – 447 с.

Тема 6. Особливості розвитку української культури у XX столітті

Періодизація історії української культури XX ст. «Розстріляне відродження» – здобутки та втрати для української культури. Представники «Розстріляного відродження». Головні ідеї. Репресії проти діячів української культури. Дисидентський рух в Україні. Шістдесятники – активізація культуротворчого процесу. Головні ідеї шістдесятників.

Розвиток освіти. Винаходи, досягнення українців. Духовні провідники українського народу. Музичне мистецтво. Видатні композитори, виконавці. Музичні твори.

Театральне мистецтво. Видатні імена та постановки ХХ ст. Кіномитці. Здобутки українського кіно.

Архітектура, скульптура, живопис та графіка: стилі, представники та твори.

Діячі української культури в еміграції. Головні ідеї та праці.

Література

1. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва : українська теоретична думка ХХ століття : антологія. Ч. 1. Ч. 2 / [упор. Р. М. Яців]. – Львів : Львівська національна академія мистецтв, 2012.
2. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя / О. В. Красильникова. – К. : Либідь, 1999. – 208 с.
3. Мистецтво української діаспори : повернуті імена / Національна комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України, Академія мистецтв України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України. – К. : Тріумф, 1998. – 382 с. Випуск 1.
4. Мусієнко О. С. Українське кіно : тексти і контекст / О. С. Мусієнко. – Вінниця : Глобус-Прес, 2009. – 415 с.
5. Стельмащук С. У світі звуків і слова : про діячів української культури другої половини ХХ століття / Степан Стельмащук. – Львів : Видавництво Тараса Сороки, 2009. – 319 с.
6. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн / [упор. З. В. Мойсеєнко-Чепелик]. – К. : КНУБА, 2000. – 378 с.

Тема 7. Сучасний соціокультурний простір України

Акт проголошення незалежності України. Конституція України. Державні символи. Громадянське суспільство. Національна ідея. Національна та світова культура. Мистецькі стилі та напрями. Суспільно-політичні аспекти розвитку української культури. Осередки культурно-мистецького життя.

Цінності сучасного суспільства. Людиновимірність культури. Духовний світ людини XXI ст.

Сучасні автори та літературний дискурс. Літературні події. Творці сучасного українського кіно. Українське кіно на міжнародній арені. Здобутки та виклики.

Актуальне мистецтво. Театральне мистецтво. Театральні колективи, фестивалі. Українська музика: стан та виклики.

Архітектура, скульптура, живопис та графіка: автори та твори. Мистецькі заходи.

Література

1. Імпресіонізм і Україна / [упор. О. Жбанкова]. – К. : Галерея, 2011. – 238 с.
2. Історія української культури. / [гол. ред. М. Г. Жулинський]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –
   Т. 5, кн. 1 : Українська культура XX–початку XXI століть. – 2011. – 862 с.
   Т. 5, кн. 2 : Українська культура XX–початку XXI століть. – 2011. – 1031 с.
   Т.5, кн.4 : Українська культура XX–початку XXI століть. Проблеми функціонування, збереження і розвитку культури в Україні. – 2013. – 941 с.
3. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних баченнях : монографія. – К. ; Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с.
4. Кін Дж. Громадське суспільство. Старі образи, нове бачення. – К. : «К. І. С.» ; «АНОД», 2000. – 191 с.

5. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз) / Неллі Корнієнко. – К.
: Факт, 2000. – 164 с.
6. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні XX ст. / Богдан Кравченко ; [пер. з англ. В. Івашко, В. Корнієнко]. – К.
: Основи, 1997. – 423 с.
7. Степико М. Т. Українська ідентичність : феномен і засади формування : монографія / М. Т. Степико. – К. : НІСД, 2011. – 336 с.
8. Українське мистецтво у полікультурному просторі : навч. посіб. / [ред. О. П. Рудницька]. – К. : ЕксОб, 2000. – 205 с.

Тема 8. Українська та світова культура

Типи культурної взаємодії. Взаємодія української та світової культури. Типологія культури.

Ментальність. Народний характер. Повсякденна культура.

Культура та побут етнографічних груп українців. Національні меншини в незалежній Україні. Взаємодія культур та традицій. Культурна ідентичність.

Культурна політика в незалежній Україні. Культурні практики.

Література

1. Гаюк І. Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні : з каталогізованим додатком переліку пам’яток вірменської культури в музеях та заповідниках : у 2 т. / Ірина Гаюк. – Львів : Афіша, – 2012.
2. Донченко О. Архетипи соціального життя і політика : (глибинні регулятиви психополітичного повсякдення) / О. Донченко, Ю. Романенко. – К.
: Либідь, 2001. – 334 с.

3. Економічні , соціальні й культурні права / [ред. А. Ейде, К. Краузе, А Розаса ; пер. з англ. Г. Є. Краснокутський ; наук. ред. Г. І. Чанишева]. – О. : АО Бахва, 2006. – 728 с.
4. Косміна О. Традиційне вбрання українців : в 2 т. / Оксана Косміна. – К. : Балтія-Друк, 2007– . –
Т. 1 : Лісостеп ; Степ. – 2007. – 157 с.
Т. 2 : Полісся ; Карпати. – 2009. – 157 с.
5. Посацький Б. Простір міста і міська культура : (на зламі XX–XXI ст.) / Б. С. Посацький. – Львів : Львівська політехніка, 2007. – 207 с.
6. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура : вступний курс / Джон Сторі ; [пер. з англ. Сергій Савченко]. – Х. : Акта, 2005. – 357 с.
7. Українські митці у світі : матеріали до історії українського мистецтва XX століття / [автор-упор. Г. Стельмащук]. – Львів : Апріорі, 2013. – 516 с.
8. Шейко В.Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі : (історико-методологічні аспекти) : монографія / Василь Шейко ; Інститут культорології Національної академії мистецтв України. – К. : Інститут культорології Національної академії мистецтв України, 2011. – 623 с.

4. Структура навчальної дисципліни

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність культури. Розвиток культури на території України у дослов'янський період	2

2	Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	2
3	Ренесанс в українській культурі	2
4	Культура України другої половини XVII–XVIII століть	2
5	Суспільно-історичні умови та культурне життя в Україні наприкінці XVIII–на початку XX століття	2
6	Особливості розвитку української культури у XX столітті	2
7	Сучасний соціокультурний простір України	2
8	Українська та світова культура	2

Тема 1. Культура як духовний та суспільний феномен. Розвиток культури на території України у дослов'янський період

1. Поняття, структура та функції культури.
2. Періодизація історії української культури.
3. Розвиток культури на території України в період кам'яного, бронзового та залізного віків.
4. Розвиток культури у трипільців, кіммерійців, скіфів, сарматів.
5. Античні міста-колонії північного Причорномор'я.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте етимологію терміну «культура».
2. Назвіть приклади духовної та матеріальної культури.
3. Охарактеризуйте функції культури.
4. Порівняйте п'ять теорій походження українського народду.
5. Обгрунтуйте, з якого часу правомірно вести мову про існування української культури?
6. Які культурні епохи характерні для території України та коли вони тривали?
7. Охарактеризуйте найдавніші поселення людей на території України.
8. У чому полягає суть неолітичної революції?

9. Які Вам відомі первіні форми релігійних вірувань?
10. Назвіть основні здобутки трипільської культури.
11. Коли на території України проживали кіммерійці та що відомо про їх спосіб житя?
12. Розкрийте досягнення скіфів у культурному та суспільно-поітичному аспектах.
13. Виділіть особливості культури сарматів.
14. Охарактеризуйте релігійні вірування неслов'янських народів.
15. Охарактеризуйте взаємовпливи між культурами в античних містах Північного Причорномор'я.

Теми наукових та творчих робіт

1. Культура: класифікація визначень.
2. Духовна та матеріальна культура як надбання людства.
3. Теорії походження українського народу.
4. Розвиток трипільської культури на території України.
5. Особливості культури кіммерійців.
6. Здобутки скіфської культури.
7. Культура сарматів.
8. Культура античних міст-держав Північного Причорномор'я.

Література

1. Васіна З. Український літопис вбрання 11 000 років до н.е.–XIII ст. н.е. : науково-художні реконструкції / Зінаїда Васіна. – К. : Мистецтво, 2003. – 448 с. – (Український літопис вбрання ; т. 1).
2. Історія культури давнього населення України / [ред. колегія П. П. Толочко та ін.]. – К. : Наукова думка, 2001. – 1135 с.
3. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу / [В. Білозор та ін.]. – К. : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ, 2008– . –

   Т. 1 : Історія українського мистецтва. – 2008. – 709 с.

4. Трипільська цивілізація у спадщині України : матеріали та тези доповідей конф., 30-31 тр. 2003 р. / Український благодійний фонд «Трипілля», Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка. – К. : Просвіта, 2003. – 325 с.
5. KowalczykS.Filozofiakultury : próbapersonalistycznegoujęcia problematyki / Stanisław Kowalczyk. – Lublin : Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwesytetu Lubelskiego, 1996. – 218 s.

Тема 2. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства

1. Культура слов'янського населення на теренах України. Формування державності.
2. Вплив християнства на культуру Київської Русі.
3. Освіта та література, архітектура та образотворче мистецтво Київської Русі. Побут та звичаї.
4. Розвиток культури Галицько-Волинського князівства.
5. Архітектура та живопис, освіта та література у Галицько-Волинському князівстві.

Питання для самоконтролю

1. Який період охоплювала культура Київської Русі та на якій території вона поширювалась?
2. Як вплинули на формування культури Київської Русі зовнішні суспільно-політичні чинники?
3. Що сприяло консолідації населення та розвитку Київської Русі?
4. Яке місце займав розвиток культури у діяльності князів?
5. Як вплинула культура Київської Русі на культуру інших народів?
6. Яке місце посідала Київська Русь у середньовічній Європі?
7. У чому виражається вплив на культуру Київської Русі Візантійської культури?
8. Порівняйте вплив язичництва та християнства на формування культури.
9. Назвіть сім визначальних характеристик культури Київської Русі.

10. Охарактеризуйте розвиток писемності та освіти у Київській Русі.
11. Охарактеризуйте жанри літератури Київської Русі та назвіть п’ять літературних творів.
12. Розкрийте особливості розвитку архітектури в культурі Київської Русі.
13. Назвіть п’ять архітектурних пам’яток Київської Русі.
14. Охарактеризуйте розвиток живопису у Київській Русі.
15. Якою бала роль музики у суспільному житті часів Київської Русі?
16. Назвіть передумови виникнення, територію поширення та причини занепаду Галицько-Волинського князівства.
17. Назвіть сім визначальних характеристик культури Галицько-Волинського князівства.
18. Назвіть осіб, які розвивали культуру Галицько-Волинського князівства та охарактеризуйте їхній внесок.
19. Охарактеризуйте розвиток ремесел в Галицько-Волинському князівстві.
20. Назвіть п’ять архітектурних пам’яток Галицько-Волинського князівства.

Теми наукових та творчих робіт

1. Вплив християнства на формування ціннісних орієнтацій у часи Київської Русі.
2. Галицько-Волинська Русь як спадкоємниця культури Київської Русі.
3. Розвиток архітектури Галицько-Волинського князівства.
4. Львів часів Галицько-Волинського князівства.
5. Внесок князів у розвиток культури Київської Русі/Галицько-Волинського князівства.
6. Повсякденна культура у Київській Русі/Галицько-Волинському князівстві.
7. Взаємозв’язок розвитку культури та економіки у часи Київської Русі/Галицько-Волинського князівства.
8. Вияв християнства у культурі Київської Русі.
9. Сакральна архітектура Київської Русі/Галицько-Волинського князівства.
10. Культура Київської Русі/Галицько-Волинського князівства серед тогочасних європейських культур: порівняльна характеристика.

11. Взаємозв’язок релігії та політики у часи Київської Русі.
12. Релігійні та правові норми у Київській Русі.
13. Сім головних здобутків культури Київської Русі/Галицько-Волинського князівства.

Література

1. Александрович В. Українське малярство XIII–XV ст. / Володимир Александрович. – Львів : Видано коштом Стефанії Тершаковець-Бережницької та Юрія Бережницького, 1995. – 196 с.
2. Брайчевський М. Автор «Слова о полку Ігоревім» та культура Київської Русі / Михайло Брайчевський. – К. : Фенікс, 2005. – 551 с.
3. Власто А. Запровадження християнства у слов’ян : Вступ до середньовічної історії слов’янства / А. Власто ; [пер. з англ. Р. Ткачук, Ю. Терех]. – К. : Юніверс, 2004. – 496 с.
4. Дзюба О. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (X–середина XVII ст.) : посіб.–довідник / О. Дзюба, Г. Павленко. – К. : АртЕк, 1998. – 200 с.
5. Кордон М. Українська та зарубіжна культура : підр. / М. В. Кордон. – 3-тє видання. – К. : ЦУЛ, 2010. – 584 с.
6. Мистецтво Київської Русі : архітектура ; мозаїки ; фрески ; іконопис, мініатюра ; декоративно-ужиткове мистецтво : альбом / [автор-упор. Ю. С. Асєєв]. – К. : Мистецтво, 1989. – 60 с.
7. Михайлова Р. Д. Художня культура Галицько-Волинської Русі / Р. Д. Михайлова. – К. : Слово, 2007. – 490 с.
8. Павленко Ю. Дохристиянські вірування давнього населення України / Юрій Павленко. –К. : Либідь, 2000. – 328 с.
9. Павленко Ю. Передісторія давніх русів у світовому контексті / Юрій Павленко. – К. : Фенікс, 1994. – 400 с.
10. Фіголь М. Мистецтво стародавнього Галича / Михайло Фіголь. – К.

: Мистецтво, 1997. – 224 с.
11. Черепанова С. Філософія родознавства : навч. посіб. / Світлана Черепанова. – К. : Знання, 2008. – 460 с.
12. Кравченко А. Культурология : учеб. пособ. для вузов / Альберт Кравченко. – М. : Академический Проект, 2000. – 735 с.
13. Садохин А. Мировая художественная культура : учеб. пособ. для студ. высших учеб. завед., обучающихся по педагогическим спеціальностям / А. П. Садохин, Т. Г. Грушевицкая. – М. : Юнити, 2000. – 559 с.
14. Bazielich B. Stroje ludowe narodów europejskich / Barbara Bazielich. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1995– . –
Część II. Stroje ludowe Europy Środkowej I Wschodniej. – 1997. – 298 s.
15. Leciejewicz L. Nowa postać świata : narodziny średniowiecznej cywilizacji europejskiej / Lech Leciejewicz. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007. – 499 s.
16. Mały słownik kultury dawnych słowian / [red. L. Leciejewicz]. – Warszawa : Wiedza Powszechna, 1972. – 675 s.

Тема 3. Ренесанс в українській культурі

1. Європейський та український Ренесанс.
2. Гуманістичні ідеї представників українського Ренесансу.
3. Освіта та наука. Діяльність культурно-освітніх осередків та братського руху.
4. Архітектура та живопис. Музичне і театральне мистецтво.
5. Релігія та культура.

Питання для самоконтролю

1. Коли в Україні тривала епоха Ренесансу?
2. Порівняйте європейський та український Ренесанс.
3. Як відображалися ідеї гуманізму в культурі?
4. Визначіть сім основних характеристик українського Ренесансу.

5. Охарактеризуйте суспільно-політичну ситуацію епохи Ренесансу.
6. Яким було світорозуміння епохи Ренесансу?
7. Яке місце займала релігія у розвитку культури?
8. Назвіть п’ять представників Ренесансу та розкрийте їх внесок у розвиток культури.
9. Назвіть меценатів епохи Ренесансу та їхіній внесок у розвиток культури.
10. Проаналізуйте розвиток освіти епохи Ренесансу.
11. Охарактеризуйте розвиток книгодрукування в Україні.
12. Якими були причини виникнення полемічної літератури?
13. Яке значення братського руху у розвитку куьтури?
14. Охарактеризуйте розвиток архітектури та живопису.
15. Назвіть п’ять архітектурних памяток Ренесансу.
16. Охарактеризуйте розвиток музичного та театрального мистецтва.
17. Розкрийте суть реформації.

Теми наукових та творчих робіт

1. Роль Церкви у розвитку української культури в епоху Ренесансу.
2. Гуманістичні ідеї українського Ренесансу.
3. Визначні представники українського Ренесансу.
4. «Золотий вік» львівського архітектурного Ренесансу.
5. Особливості ренесансної архітектури в Україні.
6. Розвиток книгодрукування в Україні.
7. Значення культурно-освітніх осередків для розвитку української культури.
8. Розвиток науки в епоху Ренесансу.
9. Утворення Української Греко-Католицької Церкви та її значення у розвитку української культури.
10. Основні здобутки братського руху.
11. Замкова архітектура Ренесансу.

Література

1. Ісаєвич Я. Д. Братства та їх роль в розвитку української культури XVI–XVIII ст. / Я. Д. Ісаєвич ; Інститут суспільних наук Львівського державного університету імені Івана Франка. – К. : Наукова думка, 1966. – 249 с.
2. Історія української культури / [гол. ред. Я. Д. Ісаєвич]. – К. : Наукова думка, – 2001– .
   – Т. 2 : Українська культура XIII–першої половини XVII століть. – 2001. – 847 с.
3. Литвинов В. Д. Україна в пошуках своєї ідентичності, XVI–початок XVII століття : історико-філософський нарис / В. Д. Литвинов ; Національна академія наук України ; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди. – К. : Наукова думка, 2008. – 528 с.
4. Любченко В. Ф. Львівська скульптура XIV–XVII століть / В. Ф. Любченко. – К. : Наукова думка, 1981. – 214 с.
5. Мельник І. Львівське середмістя : всі вулиці, площі, храми й кам'яниці / Ігор Мельник. – Львів : Апріорі, 2011. – 318 с.
6. Овсійчук В. А. Українське мистецтво XIV–першої половини XVII століття / В. А. Овсійчук. – К. : Мистецтво, 1985. – 168 с.
7. Скоп Л. Українське церковне малярство в Галичині : техніка та технологія XV–XVIII століть / Лев Скоп ; Музей «Дрогобиччина» ; Творче об'єднання «Кактус». –Дрогобич : Коло, 2013. – 191 с.
8. Braudel F. Gramatyka cywilizacji / Fernand Braudel ; [przeł. H. Igalson-Tygielska]. –Warszawa : Oficyna Naukowa, 2006. – 616 s.

Тема 4. Культура України другої половини XVII–XVIII століть

1. Бароко та Просвітництво в Україні.
2. Феномен козацького бароко.
3. Освіта. Львівський університет. Києво-Могилянська академія.
4. Бароко в літературі, архітектурі та образотворчому мистецтві.
5. Музична культура і театральне мистецтво.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте суспільно-політичний стан в Україні у другій половині XVII– XVIII століттях.
2. Розкрийте періодизацію бароко в Україні.
3. Порівняйте європейське та українське бароко.
4. Назвіть сім головних характеристик епохи Бароко в Україні.
5. Охарактеризуйте світогляд епохи Бароко.
6. Розкрийте суть просвітництва.
7. Як християнські конфесії влинули на розвиток української культури?
8. Охарактеризуйте розвиток освіти в епоху Бароко.
9. Назвіть основні етапи розвитку та визначних представників Львівського університету та Києво-Могилянської академії.
10. Охарактеризуйте літературу та назвіть п’ять творів Бароко.
11. Назвіть ключові філософські ідеї Г. Сковороди.
12. Як виражався стиль бароко в архітектурі?
13. Назвіть п’ять архітектурних пам’яток та чотирьох архітекторів епохи Бароко.
14. Охарактеризуйте культуру козацької держави.
15. Що таке «мазепинське бароко»?
16. Назвіть трьох композиторів та визначіть основні мотиви їхньої творчості.
17. Які досягнення у театральному мистецтві відбулися в епоху Бароко?

Теми наукових та творчих робіт

1. Меценати української культури епохи Бароко.
2. Мазепинське бароко.
3. Самобутні риси культури козацької держави.
4. Характеристика козацького світогляду.
5. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток української культури.
6. Видатні вчені Львівського університету.

7. Шедеври барокової архітектури в Україні.
8. Архітектурний ансамбль собору Святого Юра у Львові.
9. Барокові мотиви у літературній творчості Григорія Сковороди.
10. Конституція Пилипа Орлика – пам'ятка української політико-філософської та правової думки.
11. Барокова література в Україні.

12. Живопис епохи бароко.
13. Й. Пінзель – український Мікеланджело.
14. Стиль рококо в українській архітектурі.
15. Українська музика епохи Бароко.
16. Театральне мистецтво епохи Бароко.

Література

1. Запорожці : до історії козацької культури / [ред. Ю. Косенко]. – К. : Мистецтво, 1993. – 396 с.
2. Історія української культури / [гол. ред. В. А. Смолій]. – К. : Наукова думка, – 2001– . – Т. 3 : Українська культура другої половини XVII-XVIII століть. – 2003. – 1246 с.
3. Моздир М. Володимир Лупійчук – співець українського козацтва / Микола Моздир ; Інститут народознавства НАН України. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2005. – 143 с.
4. Павленко С. Іван Мазепа як будівничий української культури / Сергій Павленко. – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2005. – 300 с.
5. Таранушенко С. Архітектура урядових будівель Гетьманщини XVIII ст. / Стефан Таранушенко. – Х. : Харківський приватний музей міської садиби, 2013. – 140 с.
6. Українське бароко та європейський контекст : архітектура ; образотворче мистецтво ; театр і музика / [ред. кол. О. Г. Костюк та ін.]. – К. : Наукова думка, 1991. – 256 с.
7. Lewin P. Ukrainian drama and theater in the seventeenth and eighteenth centuries / Paulina Lewin. – Edmonton : Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2008. – 218 p.

Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні (кін. XVIII–поч. XX ст.)

1. Суспільно-історичні умови та культурне життя в Україні наприкінці XVIII–на початку XX століття.
2. Рух за національно-культурне відродження.
3. Освіта та література.
4. Архітектура та скульптура. Театральне мистецтво та музика.
5. Національно-культурне відродження у Галичині.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте суспільно-політичну ситуацію в Україні наприкінці XVIII–на початку XX століття.
2. Які мистецькі напрями домінують в Україні наприкінці XVIII–на початку XX століття?
3. Порівняйте національно-культурне відродження на Лівобережній та Правобережній Україні.
4. Назвіть осередки національно-культурного відродження в Україні.
5. Як вплинуло створення політичних партій на тогочасну суспільно-політичну ситуацію?
6. Висвітліть історію створення національного гімну України.
7. У чому полягає внесок Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки та о. М. Вербицького у розвитку української культури?
8. Визначіть роль Української Греко-Католицької Церкви у національно-культурному відродженні.
9. Охарактеризуйте внесок семи діячів у національно-культурне відродження в Україні.
10. Яке місце займали університети в соціокультурному просторі України кін. XVIII–поч. XX століття?
11. Охарактеризуйте розвиток літератури.

12. Які ідеї переважали у суспільно-політичних виданнях?
13. Охарактеризайте розвиток архітектури у період національно-культурного відродження.
14. Назвіть п’ять архітектурних пам’яток.
15. Охарактеризуйте розвиток скульптури.
16. Охарактеризуйте розвиток музичного мистецтва та назвіть п’ять композиторів.
17. Визначіть здобутки у розвитку театрального мистецтва кін. XVIII–поч. XX століття.

Теми наукових та творчих робіт

1. Періодизація національно-культурного відродження в Україні.
2. Видатні діячі національно-культурного відродження в Україні.
3. Головні ідеї національно-культурного відродження в Україні.
4. Роль Церкви у національно-культурному відродженні.
5. Здобутки театрального мистецтва.
6. Українська еліта XIX–поч. XX століття.
7. Мистецьке життя XIX століття.

Література

1. За часів Маркіяна Шашкевича : (львівське мистецтво першої половини століття) : каталог виставки : графіка ; живопис ; скульптура ; ужиткове мистецтво : із львівських збірок / [упор. С. Малець, С. Костюк]. – Львів : Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника, 1992. – 54 с.
2. Історія української культури / [гол. ред. Г. А. Скрипник]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –

   Т. 4, кн. 1 : Українська культура першої половини XIX століття. – 2008. – 1008 с.

   Т. 4, кн. 2 :Українська культура другої половини XIX століття. – 2005. – 1295 с.
3. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві / Володимир Овсійчук. – К. : Дніпро, 2001. – 447 с.

4. Чорній С. Карпенко-Карий і театр / Степан Чорній. – Мюнхен : Український Вільний Університет, 1978. – 175 с.

Тема 6. Особливості розвитку української культури у ХХ столітті

1. «Розстріляне відродження», шістдесятники.
2. Освіта, наука та музика.
3. Театр та кіномистецтво
4. Архітектура, скульптура, живопис та графіка.
5. Розвиток української культури в діаспорі.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте суспільно-політичну ситуацію на території України у ХХ столітті.
2. Проаналізуйте вплив зовнішніх суспільно-політичних та культурних чинників на розвиток української культури.
3. Назвіть головні чинники розвитку української культури у ХХ столітті.
4. Охарактеризуйте мистецькі напрями та течії ХХ століття.
5. Охарактеризуйте літературний дискурс.
6. Назвіть п’ять представників «розстріляного відродження» та головні мотиви їх творчості.
7. Назвіть п’ять шістдесятників та проаналізуйте їх діяльність.
8. Охарактеризуйте розвиток освіти у ХХ столітті.
9. Назвіть сім досягнень українських науковців.
10. Проаналізуйте стилі та напрями української музики.
11. Назвіть п’ять українських композиторів ХХ століття.

12. Охарактеризуйте розвиток театрального мистецтва та назвіть його чотирьох представників.
13. Проаналізуйте етапи розвитку українського кіномистецтва.
14. Охарактеризуйте три твори кіномистецтва ХХ століття.
15. Назвіть п’ять українських архітекторів та скульпторів, а також їхні основні роботи.
16. Назвіть 5 українських живописців та охарактеризуйте їх внесок в українську культуру.
17. Назвіть осередки української культури в діаспорі та охарактеризуйте їх внесок в розвиток української культури.

Теми наукових та творчих робіт

1. Періодизація української культури ХХ століття.
2. Взаємозв’язок української культури та державності у ХХ столітті.
3. Мистецькі об’єднання 20 століття.
4. Модернізм в українській культурі.
5. Розвиток кінематографу в Україні.
6. Українське поетичне кіно.
7. Знакові театральні постановки.

Література

1. Бірюльов Ю. Мистецтво львівської сецесії / Юрій Бірюльов. – Львів : Центр Європи, 2005. – 184 с.
2. Боньковська О. Львівський театр товариства «Українська бесіда» 1915-1924 / Олена Боньковська. – Львів : Літопис, 2003. – 339 с.
3. Брюховецька Л. Іван Миколайчук / Лариса Брюховецька. – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 271 с.
4. Брюховецька Л. Приховані фільми : українське кіно 1990-х / Лариса Брюховецька. – К. : АртЕк, 2003. – 382 с.

5. Голубець О. Мистецтво ХХ століття : український шлях / Орест Голубець. – Львів : Колір ПРО, 2012. – 199 с.
6. Горинь Б. Олександр Архипенко / Богдан Горинь. – К. : Атлант ЮЕмСі, 2007. – 63 с.
7. Єрмакова Н. Березільська культура : історія, досвід / Наталя Єрмакова ; Національна академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва. – К. : Фенікс, 2012. – 509 с.
8. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва : українська теоретична думка ХХ століття : антологія. Ч. 1. Ч. 2 / [упор. Р. М. Яців]. – Львів : Львівська національна академія мистецтв, 2012.
9. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас : репетиція майбутнього / Н. М. Корнієнко. – К. : Факт, 1998. – 469 с.
10. Кошелівець І. Олександр Довженко : спроба творчої біографії / Іван Кошелівець. – Нью-Йорк : Сучасність, 1980. – 428 с.
11. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя / О. В. Красильникова. – К. : Либідь, 1999. – 208 с.
12. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників : документи / [ред. В. Ревуцький]. – Балтимор ; Торонто : Смолоскип, 1989. – 1026 с.
13. Макарик І. Перетворення Шекспіра : Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років / Ірина Макарик. – К. : Ніка-Центр, 2010. – 347 с.
14. Малаков Д. Архітектор Городецький : архівні розвідки / Дмитро Малаков. – К. : Кий, 1999. – 239 с.
15. Мистецтво української діаспори : повернуті імена / Національна комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України, Академія мистецтв України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України. – К. : Тріумф, 1998. – 382 с. Випуск 1.
16. Молодий театр : генеза, завдання, шляхи. – К. : Мистецтво ; Спілка театральних діячів України, 1991. – 318 с.
17. Мусієнко О. С. Українське кіно : тексти і контекст / О. С. Мусієнко. –

Вінниця : Глобус-Прес, 2009. – 415 с.
18. Поетичне кіно : заборонена школа : пам'яті Івана Миколайчука. – К. : АртЕк ; Редакція журналу «Кіно-Театр», 2001. – 464 с.
19. Скібіцька Т. Київський архітектурний модерн (1900–1910-і роки) / Тетяна Скібіцька. – Львів : Центр Європи, 2011. – 231с.
20. Стельмащук С. У світі звуків і слова : про діячів української культури другої половини XX століття / Степан Стельмащук. – Львів : Видавництво Тараса Сороки, 2009. – 319 с.
21. Степовик Д. Скульптор Лео Мол : життя і творчість / Дмитро Степовик. – К. : Мистецтво, 1995. – 224 с.
22. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський : життя і творчість / Дмитро Степовик ; Фундація ім. О. Ольжича. – К. : Видавництво ім. Олени Теліги, 2000. – 224 с.
23. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн / [упор. З. В. Мойсеєнко-Чепелик]. – К. : КНУБА, 2000. – 378 с.
24. Яців Р. Українське мистецтво XX століття : ідеї, явища, персоналії : збірник статей / Р. Яців. – Львів : Інститут народознавства, 2006. – 349 с.
25. Archipenko : international visionary / [edited by Donald H. Karshan]. – Washington : Smithsonian Institution Press, 1969. – 116 p.

Тема 7. Сучасний соціокультурний простір України

1. Риси сучасного соціокультурного простору України.
2. Антропологічний вимір сучасної культури.
3. Літературний процес. Кінематограф в незалежній Україні.
4. Український театральний простір. Музичне мистецтво.
5. Архітектура, скульптура, живопис та графіка.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть риси сучасного соціокультурного простору України.

2. Висвітліть передумови проголошення незалежності України.
3. Назвіть державні символи України.
4. Що таке громадянське суспільство?
5. Що таке національна ідея?
6. Назвіть найбільші культурно-мистецькі події України.
7. Проаналізуйте тенденції змін у системі цінностей українців (з часу проголошення Незалежності до поточного року).
8. Проаналізуйте розвиток актуального мистецтва та його місце в українській культурі.
9. Охарактеризуйте літературний дискурс сучасності.
10. Проаналізуйте розвиток української літератури у XX–XXI століттях.
11. Назвіть п’ять письменників та поетів сучасності та їх основні твори.
12. Проаналізуйте досягнення українського кіномистецтва.
13. Порівняйте чотири українські кінострічки.
14. Охарактеризуйте розвиток сучасного театрального мистецтва.
15. Проаналізуйте стан розвитку сучасної української музики.
16. Охарактеризуйте стан розвитку сучасної архітектури та скульптури.
17. Проаналізуйте розвиток живопису та назвіть чотирьох авторів.

Теми наукових та творчих робіт

1. Українська національна ідея на сучасному етапі.
2. Виклики громадянського суспільства в сучасній Україні.
3. Стан української культури після проголошення незалежності України.
4. Тенденції розвитку української культури після здобуття незалежності України.
5. Українська ідентичність у пострадянському суспільстві.
6. Етапи становлення громадянського суспільства.
7. Громадянське суспільство як сфера здійснення прав людини та усунення умов для насильства.
8. Значення громадських організацій у розвитку громадянського суспільства.
9. Сильні та слабкі сторони громадянського суспільства.

10. Зміст національної ідеї та її втілення в українському суспільстві.

Література

1. Булат Т. Світ Миколи Лисенка : національна ідентичність, музика і політика України XIX–початку XX століття / Т. Булат, Т. Філенко. – Нью-Йорк : Українська Вільна Академія Наук у США. – 408 с.
2. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом : мистецьке середовище Львова другої половини XX століття / О. Голубець ; Львівська Академія Мистецтв. – Львів : Академічний експрес, 2001. – 176 с.
3. Жіночий образ у сучасному українському мистецтві / [упор. Л. Черватюк]. – К. : Навчальна книга, 2007. – 317 с.
4. Імпресіонізм і Україна / [упор. О. Жбанкова]. – К. : Галерея, 2011. – 238 с.
5. Історія української культури. / [гол. ред. М. Г. Жулинський]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –
   Т. 5, кн. 1 : Українська культура XX–початку XXI століть. – 2011. – 862 с.
   Т. 5, кн. 2 : Українська культура XX–початку XXI століть. – 2011. – 1031 с.
   Т.5, кн. 4 : Українська культура XX–початку XXI століть. Проблеми функціонування, збереження і розвитку культури в Україні. – 2013. – 941 с.
6. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних баченнях : монографія. – К. ; Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с.
7. Кін Дж. Громадське суспільство. Старі образи, нове бачення. – К. : «К. І. С.» ; «АНОД», 2000. – 191 с.
8. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз) / Неллі Корнієнко. – К. : Факт, 2000. – 164 с.
9. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні XX ст. / Богдан Кравченко ; [пер. з англ. В. Івашко, В. Корнієнко]. – К. : Основи, 1997. – 423 с.

10. Оленська-Петришин А. У вимірах форми й експресії : статті / А. Оленська-Петришин. – К. : Світовид, 1997. – 213 с.
11. Павленко Ю. Історія світової цивілізації : соціокультурний розвиток людства : навч. посіб. для студ. гуман. факульт. вищ. закл. осв. / Юрій Павленко. – К. : Либідь, 2000. – 360 с.
12. Петрова О. Мистецтвознавчі рефлексії : історія, теорія та критика образотворчого мистецтва 70-х років XX століття–початку XXI століття : збірка статей / Ольга Петрова ; Національний університет «Києво-Могилянська академія». – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 397 с.
13. Степико М. Т. Українська ідентичність : феномен і засади формування : монографія / М. Т. Степико. – К. : НІСД, 2011. – 336 с.
14. Степовик Д. Нова українська ікона XX і початку XXI століть : традиційна іконографія та нова стилістика / Дмитро Степовик. – Жовква : Місіонер, 2012. – 286 с.
15. Українське мистецтво у полікультурному просторі : навч. посіб. / [ред. О. П. Рудницька]. – К. : ЕксОб, 2000. – 205 с.
16. Черкес Б. Національна ідентичність в архітектурі міста / Богдан Черкес ; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів : Львівська політехніка, 2008. – 266 с.
17. Шейко В. Філософія української національної ідеї та Микола Хвильовий : історико-культурологічний аспект : монографія / В. Шейко, В. Лєвіна ; Інститут культурології Національної академії мистецтв України. – К. : Інститут культурології Національної академії мистецтв України, 2010. – 207 с.

Тема 8. Українська та світова культура

1. Типологія культури.
2. Ментальні риси українського народу.
3. Етнографічні групи українців.
4. Національні меншини.
5. Культурна політика.

Питання для самоконтролю

1. Які існують типи культурної взаємодії?
2. Що таке культурна ідентичність?
3. Охарактеризуйте ментальні риси українця.
4. Що таке національний характер?
5. Яким бачить українця сучасний європеєць?
6. Які цінності переважають у сучасному українському суспільстві?
7. Розкрийте суть понять «етнографічна група» та «національна меншина».
8. Назвіть територію поширення гуцулів та розкрийте особливості їхньої культури.
9. Як лемки піклуються збереження своєї культури?
10. Які особливості притаманні культурі бойків?
11. Охарактеризуйте стан культури національних меншин в Україні.
12. Яке місце займає релігія у культурі національних меншин?
13. Як сьогодні реалізується культурна політика?
14. Що сьогодні можна важчати пріоритетом у розвитку української культури?
15. Яке місце займає релігія у соціокультурному просторі сучасної України?
16. Культурна політика: який внесок в розвиток української культури може здійснити представник Вашої спеціальності?

Теми наукових та творчих робіт

1. Ідеї та речі, що змінили українську історію.
2. Особливості українського менталітету.
3. Ментальність «радянської людини».
4. Джерела розвитку сучасної української культури.
5. Визначальні характеристики української культури.
6. Елітарна та масова культура в сучасній Україні.
7. Загрози для розвитку української культури.

8. Взаємовпливи української та світової культур.
9. Культурна політика в Україні: здобутки та невдачі.

Література

1. Гаюк І. Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні : з каталогізованим додатком переліку пам'яток вірменської культури в музеях та заповідниках : у 2 т. / Ірина Гаюк. – Львів : Афіша, – 2012.
2. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть / Михайло Грушевський. – К. : Т-во «Знання», 1991. – 240 с.
3. Донченко О. Архетипи соціального життя і політика : (глибинні регулятиви психополітичного повсякдення) / О. Донченко, Ю. Романенко. – К.
: Либідь, 2001. – 334 с.
4. Економічні , соціальні й культурні права / [ред. А. Ейде, К. Краузе, А Розаса ; пер. з англ. Г. Є. Краснокутський ; наук. ред. Г. І. Чанишева]. – О. : АО Бахва, 2006. – 728 с.
5. Звичаї українського народу / [упор. Н. Павленко]. – К. : Вета-Прес, 2007. – 124 с.
6. Косміна О. Традиційне вбрання українців : в 2 т. / Оксана Косміна. – К.
: Балтія-Друк, 2007– . –
Т. 1 : Лісостеп ; Степ. – 2007. – 157 с.
Т. 2 : Полісся ; Карпати. – 2009. – 157
с.
7. Культурологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Абрамович, М. Тілло, М. Чікарьова ; Київський національний торговельно-економічний університет, Чернівецький торговельно-економічний інститут. – К.
: Кондор, 2005. – 347 с.
8. Культурологія : навч. посіб. / [В. В. Павленко та ін.]. – К. : КНТ, 2010. – 219 с.
9. Лютий Т. Культура масова і популярна : теорії та практики / Т. Лютий, О. Ярош ; Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної Академії наук України.

– К. : Україна, 2007. – 123 с.
10. Павленко Г. В. Діячі історії, науки і культури Закарпаття : малий енциклопедичний словник : 270 біо-бібліографій / Г. В. Павленко ; Закарпатське обласне товариство охорони пам'яток історії та культури ; Ужгородська спілка чеської культури ім. Я. А. Коменського. – 2-е вид., доповнене і перероблене. – Ужгород, 1999. – 196 с.
11. Посацький Б. Простір міста і міська культура : (на зламі XX–XXI ст.) / Б. С. Посацький. – Львів : Львівська політехніка, 2007. – 207 с.
12. Стельмащук Г. Українські народні головні убори / Галина Стельмащук ; Львівська національна академія мистецтв. – Львів : Апріорі, 2013. – 273 с.
13. 100 найвідоміших українців / [ред. Ю. Павленко]. – К. : Автограф, 2005. – 633 с.
14. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура : вступний курс / Джон Сторі ; [пер. з англ. Сергій Савченко]. – Х. : Акта, 2005. – 357 с.
15. Українські митці у світі : матеріали до історії українського мистецтва XX століття / [автор-упор. Г. Стельмащук]. – Львів : Апріорі, 2013. – 516 с.
16. Шедеври українського живопису : альбом / [упор. Д. Горбачов]. – К. : Мистецтво, 2008. – 602 с.
17. Шейко В. Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі : (історико-методологічні аспекти) : монографія / Василь Шейко ; Інститут культорології Національної академії мистецтв України. – К. : Інститут культорології Національної академії мистецтв України, 2011. – 623 с.
18. Шейко В. М. Культурологія : навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький, Е. В. Германова де Діас. – К. : Знання, 2012. – 494 с.
19. Шмагало Р. Словник митців-педагогів України та з України у світі, 1850-1950 / Ростислав Шмагало. – Львів : Українські технології, 2002. – 144 с.
20. Грушевицкая Т. Г. Основы межкультурной коммуникации : учеб. для студ. вузов, обучающихся по направлению и специальности «Межкультурная

коммуникация» / Т. Г. Грушевицкая, В. Д. Попков, А. П. Садохин. – М. : Юнити, 2002. – 352 с.
21. Сравнительное изучение цивилизаций : хрестоматия / [сост. Б. С. Ерасов]. –М. : Аспект Пресс, 1999. – 556 с.
22. Skoczyński J. Koneczny : teoria cywilizacji / Jan Skoczyński ; Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. – Warszawa : Wydawnictwo IFiS PAN, 2003. – 356 s.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність культури. Розвиток культури на території України у дослов'янський період	7,25
2	Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	7,25
3	Ренесанс в українській культурі	7,25
4	Культура України другої половини XVII–XVIII століть	7,25
5	Суспільно-історичні умови та культурне життя в Україні наприкінці XVIII–на початку XX століття	7,25
6	Особливості розвитку української культури у XX столітті	7,25
7	Сучасний соціокультурний простір України	7,25
8	Українська та світова культура	7,25
	Разом	58

Завдання узгоджуються індивідуально, враховуючи сфери зацікавлення кожного студента.

Тема 1. Культура як духовний та суспільний феномен. Розвиток культури на території України у дослов'янський період

1. Витоки української культури.
2. Взаємодія української та світової культур.
3. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики розвитку культури на території України в період кам'яного – залізного віків включно. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.
4. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам'яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
5. Тезово заповніть відповідні дані у таблиці. Обсяг виконаної роботи – 2 сторінки формату А4.

	Час існування на території України	Особливості культури (побут, пам'ятки, релігійні вірування, … причини зникнення культури)
Трипільці		
Кіммерійці		
Скіфи		
Сармати		
Античні міста-колонії північного Причорномор'я		

Тема 2. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства

1. Культурна спадщина Київської Русі та сучасність.
2. Львів у культурі Галицько-Волинського князівства.
3. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики епохи Київської Русі. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.

4. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики епохи Галицько-Волинського князівства. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.
5. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам'яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
6. Тезово заповніть відповідні дані, що стосуються культури Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у таблиці (див. завдання для самостійної роботи до шостої теми).

Тема 3. Ренесанс в українській культурі

1. Гуманізм епохи Ренесансу та сьогодення.
2. Порівняльний аналіз середньовічного та ренесансного світосприйняття.
3. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики епохи Ренесансу. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.
4. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам'яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
5. Тезово заповніть відповідні дані, що стосуються епохи Ренесансу у таблиці (див. завдання для самостійної роботи до шостої теми).

Тема 4. Культура України другої половини XVII–XVIII століть

1. Освітні заклади епохи Бароко.
2. Феномен українського бароко.
3. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики епохи Бароко. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.
4. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам'яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
5. Тезово заповніть відповідні дані, що стосуються культури України другої половини XVII–XVIII століть у таблиці (див. завдання для самостійної роботи

до шостої теми).

Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні (кін. XVIII–поч. XX ст.)

1. Розвиток національно-культурного відродження на Сході та Заході України: порівняльний аналіз.
2. Національне відродження в історії української культури.
3. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики епохи Національно-культурного відродження. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.
4. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам'яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
5. Тезово заповніть відповідні дані, що стосуються культури України кін. XVIII–поч. XX ст. у таблиці (див. завдання для самостійної роботи до шостої теми).

Тема 6. Особливості розвитку української культури у XX столітті

1. Українське кіномистецтво в контексті світового.
2. Релігія та культура у XX столітті.
3. Визначіть мінімум 10 здобутків або позитивних характеристик та 4 втрати або негативні характеристики української культури XX століття. Обґрунтуйте усі позиції у Вашому переліку.
4. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам'яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
5. Тезово заповніть відповідні дані у таблиці. Обсяг усієї виконаної роботи – 6 сторінок формату А4.

	Заг. характе-ристика: -	Література: -5 назв літ. творів -5	Архітектура, скульптура:	Обра-зотворче мист. -4 назви	Музика: -4 компо-зитори	Освіта, наука: -4 освітні/

	тривалість періоду на території України -особливості епохи (мінімум 8 тез)	поетів/письм. -характеристика літератури	-7 пам'яток -4 митці -характеристика стилю	творів -4 митці -заг. характеристика	-4 назви муз. творів -заг. характеристика	наукові осередки -4 представ-ники -характеристика розвитку
Київська Русь						
Галицько-Волинське Князівство						
Ренесанс						
Бароко						
Національно-культурне відродження						

Культура України XX ст.						

Тема 7. Сучасний соціокультурний простір України

1. Громадянське суспільство: свобода, права, обов'язки.
2. Зовнішні соціокультурні та політичні впливи і розвиток української культури.

3. Співвіднесіть ілюстративний ряд пам’яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.
4. Аналіз стану однієї з ділянок культури (театральне мистецтво, живопис, скульптура…) на основі відвідин театру, музею, культурного центру…
5. Охарактеризуйте розвиток:
   -архітектури в історії української культури -
   літератури в історії української культури -
   музики в історії української культури -театру
   в історії української культури -скульптури в
   історії української культури -живопису в
   історії української культури -освіти та науки
   в історії української культури -кінематографу
   в історії української культури.

Тема 8. Українська та світова культура

1. Українська ідентичність у XXI столітті.
2. Українські імена в історії світової культури.
3. Розвиток культури національних меншин в Україні.
4. Співвіднести ілюстративний ряд пам’яток живопису, скульптури, архітектури, літератури… з відповідним іменем автора, назвою, датою створення.

10. Методи навчання

Під час проведення лекційних та семінарських занять використовуються такі методи: словесні (розповідь, пояснення, навчальна дискусія та ін.), наочні та практичні. У процесі навчання використовується також індукція, дедукція, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, метод проблемного викладу, ділова гра, дослідницький, евристичний та неігрові методи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	*Оцінка ECTS*	*Визначення*	*За національною шкалою*	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	*Залік*
90 – 100	**A**	***Відмінно***	***Відмінно***	***Зараховано***
81-89	**B**	***Дуже добре***	***Добре***	
71-80	**C**	***Добре***		
61-70	**D**	***Задовільно***	***Задовільно***	
51-60	**E**	***Достатньо***		

13. Методичне забезпечення

1. Плани семінарських занять.
2. Рекомендована література.
3. Теми для наукових та творчих робіт.
5. Завдання для контролю знань.

14. Рекомендована література

1. Александрович В. Українське малярство XIII–XV ст. / Володимир Александрович. – Львів : Видано коштом Стефанії Тершаковець-Бережницької та Юрія Бережницького, 1995. – 196 с.
2. Андрущенко В. Культура, ідеологія, особистість : методолого-світоглядний аналіз / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К. : Знання України, 2002. – 578 с.
3. Архітектура Львова : час і стилі XIII–XXI ст. / [зб. наук. праць / упоряд. і наук. ред.. Ю. О. Бірюльов]. – Львів : Центр Європи, 2008. – 720 с.
4. Бірюльов Ю. Мистецтво львівської сецесії / Юрій Бірюльов. – Львів : Центр

Європи, 2005. – 184 с.

5. Боньковська О. Львівський театр товариства «Українська бесіда» 1915-1924 / Олена Боньковська. – Львів : Літопис, 2003. – 339 с.
6. Брайчевський М. Автор «Слова о полку Ігоревім» та культура Київської Русі / Михайло Брайчевський. – К. : Фенікс, 2005. – 551 с.
7. Брюховецька Л. Іван Миколайчук / Лариса Брюховецька. – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 271 с.
8. Брюховецька Л. Приховані фільми : українське кіно 1990-х / Лариса Брюховецька. – К. : АртЕк, 2003. – 382 с.
9. Булат Т. Світ Миколи Лисенка : національна ідентичність, музика і політика України XIX–початку XX століття / Т. Булат, Т. Філенко. – Нью-Йорк : Українська Вільна Академія Наук у США. – 408 с.
10. Васіна З. Український літопис вбрання 11 000 років до н.е.–XIII ст. н.е. : науково-художні реконструкції / Зінаїда Васіна. – К. : Мистецтво, 2003. – 448 с. – (Український літопис вбрання ; т. 1).
11. Васіна З. Український літопис вбрання XIII–поч. XX ст. / Зінаїда Васіна. – К. : Мистецтво, 2006. – 448 с. – (Український літопис вбрання ; т. 2).
12. Власто А. Запровадження християнства у слов'ян : Вступ до середньовічної історії слов'янства / А. Власто ; [пер. з англ. Р. Ткачук, Ю. Терех]. – К. : Юніверс, 2004. – 496 с.
13. Вовк Ф. Студії з української етнографії та антропології : нова редакція / Федір Вовк. – Х. : Видавець Савчук О. О., 2015. – 464 с.
14. Воронцова Ю. Замки, фортеці, палаци України / Юлія Воронцова. – Х. : Клуб сімейного дозвілля, 2012. – 189 с.
15. Гаврюшенко О. А. Історія культури : навч. посіб. / О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2004. – 763 с.
16. Гаюк І. Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні : з каталогізованим додатком переліку пам'яток вірменської культури в музеях та заповідниках : у 2 т. / Ірина Гаюк. – Львів : Афіша, – 2012.
17. Голубець О. Мистецтво XX століття : український шлях / Орест Голубець. –

Львів : Колір ПРО, 2012. – 199 с.

18. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом : мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття / О. Голубець ; Львівська Академія Мистецтв. – Львів : Академічний експрес, 2001. – 176 с.
19. Горинь Б. Олександр Архипенко / Богдан Горинь. – К. : Атлант ЮЕмСі, 2007. – 63 с.
20. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть / Михайло Грушевський. – К. : Т-во «Знання», 1991. – 240 с.
21. Дарморіз О.В. Міфологія : навчальний посібник / О. В. Дарморіз. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. – 247 с.
22. Дзюба О. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (Х–середина XVII ст.) : посіб.–довідник / О. Дзюба, Г. Павленко. – К. : АртЕк, 1998. – 200 с.
23. Донченко О. Архетипи соціального життя і політика : (глибинні регулятиви психополітичного повсякдення) / О. Донченко, Ю. Романенко. – К. : Либідь, 2001. – 334 с.
24. Економічні , соціальні й культурні права / [ред. А. Ейде, К. Краузе, А Розаса ; пер. з англ. Г. Є. Краснокутський ; наук. ред. Г. І. Чанишева]. – О. : АО Бахва, 2006. – 728 с.
25. Єрмакова Н. Березільська культура : історія, досвід / Наталя Єрмакова ; Національна академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва. – К. : Фенікс, 2012. – 509 с.
26. Жіночий образ у сучасному українському мистецтві / [упор. Л. Черватюк]. – К. : Навчальна книга, 2007. – 317 с.
27. Замки та фортеці : альбом / [упоряд. Л. Прибєги]. – К. : Мистецтво, 2007. – 352 с.
28. Запорожці : до історії козацької культури / [ред. Ю. Косенко]. – К. : Мистецтво, 1993. – 396 с.
29. За часів Маркіяна Шашкевича : (львівське мистецтво першої половини століття) : каталог виставки : графіка ; живопис ; скульптура ; ужиткове

мистецтво : із львівських збірок / [упор. С. Малець, С. Костюк]. – Львів : Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника, 1992. – 54 с.

30. Звичаї українського народу / [автор і упоряд. текстів М. Ткач ; упоряд. Н. Павленко]. – К. : Вета-Прес, 2007. – 124 с. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва : українська теоретична думка XX століття : антологія. Ч. 1. Ч. 2 / [упор. Р. М. Яців]. – Львів : Львівська національна академія мистецтв, 2012.
31. Івашина О. Загальна теорія культури : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Олександр Івашина. – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – 212 с.
32. Імпресіонізм і Україна / [упор. О. Жбанкова]. – К. : Галерея, 2011. – 238 с.
33. Ісаєвич Я. Д. Братства та їх роль в розвитку української культури XVI–XVIII ст. / Я. Д. Ісаєвич ; Інститут суспільних наук Львівського державного університету імені Івана Франка. – К. : Наукова думка, 1966. – 249 с.
34. Історія культури давнього населення України / [ред. колегія П. П. Толочко та ін.]. – К. : Наукова думка, 2001. – 1135 с.
35. Історія світової та української культури : підручник / В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко. – К. : Літера, 2000. – 464 с.
36. Історія української архітектури / [ред. В. Тимофієнко]. – К. : Техніка, 2003. – 472 с.
37. Історія української культури / [гол. ред. Я. Д. Ісаєвич]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –

    Т. 2 : Українська культура XIII–першої половини XVII століть. – 2001. – 847 с.
38. Історія української культури / [гол. ред. В. А. Смолій]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –

    Т. 3 : Українська культура другої половини XVII-XVIII століть. – 2003. – 1246 с.
39. Історія української культури / [гол. ред. Г. А. Скрипник]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –

    Т. 4, кн. 1 : Українська культура першої половини XIX століття. – 2008. – 1008 с.

Т. 4, кн. 2 :Українська культура другої половини XIX століття. – 2005. – 1295 с.

40. Історія української культури. / [гол. ред. М. Г. Жулинський]. – К. : Наукова думка, – 2001– . –
Т. 5, кн. 1 : Українська культура XX–початку XXI століть. – 2011. – 862 с.
Т. 5, кн. 2 : Українська культура XX–початку XXI століть. – 2011. – 1031 с.
Т.5, кн.4 : Українська культура XX–початку XXI століть. Проблеми функціонування, збереження і розвитку культури в Україні. – 2013. – 941 с.
41. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних баченнях : монографія. – К. ; Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с.
42. Кін Дж. Громадське суспільство. Старі образи, нове бачення. – К. : «К. І. С.» ; «АНОД», 2000. – 191 с.
43. Кордон М. Українська та зарубіжна культура : підр. / М. В. Кордон. – 3-тє видання. – К. : ЦУЛ, 2010. – 584 с.
44. Корнієнко Н. Лесь Курбас : репетиція майбутнього / Неллі Корнієнко. – К. : Факт, 1998. – 469 с.
45. Корнієнко Н. Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз) / Неллі Корнієнко. – К.
: Факт, 2000. – 164 с.
46. Косміна О. Традиційне вбрання українців : в 2 т. / Оксана Косміна. – К. : Балтія-Друк, 2007– . –
Т. 1 : Лісостеп ; Степ. – 2007. – 157 с.
Т. 2 : Полісся ; Карпати. – 2009. – 157 с.
47. Кошелівець І. Олександр Довженко : спроба творчої біографії / Іван Кошелівець. – Нью-Йорк : Сучасність, 1980. – 428 с.
48. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні XX ст. / Богдан Кравченко ; [пер. з англ. В. Івашко, В. Корнієнко]. – К.

: Основи, 1997. – 423 с.

49. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя / О. В. Красильникова. – К. : Либідь, 1999. – 208 с.
50. Крвавич Д. П. Українське мистецтво : навч. посіб. для студ. вузів у трьох частинах / Д. П. Крвавич, В. А. Овсійчук, С. О. Черепанова. – Львів : Світ, 2003– . –
Частина 1. – 2003. – 255 с.
Частина 2. – 2004. – 267 с.
Частина 3. – 2005. – 267 с.
51. Культурологія : енциклопедичний словник / [М. П. Альчук, Ф.С. Бацевич, І. М. Бойко ; ред. В. П. Мельник]. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013. – 508 с.
52. Культурологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Абрамович, М. Тілло, М. Чікарьова ; Київський національний торговельно-економічний університет, Чернівецький торговельно-економічний інститут. – К.: Кондор, 2005. – 347 с.
53. Культурологія : навч. посіб. / [В. В. Павленко та ін.]. – К. : КНТ, 2010. – 219 с.
54. Культурологія : теорія та історія культури : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [ред. І. І. Тюрменко, О. Д. Горбул]. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 367 с.
55. Культурологія : українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / [ред./ М. М. Закович]. – К. : Знання, 2007. – 567 с.
56. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. посіб / [ред. А. В. Яртись, В. П. Мельник]. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Світ, 2005. – 568 с.
57. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників : документи / [ред. В. Ревуцький]. – Балтимор ; Торонто : Смолоскип, 1989. – 1026 с.
58. Литвинов В. Д. Україна в пошуках своєї ідентичності, XVI–початок XVII століття : історико-філософський нарис / В. Д. Литвинов ; Національна

академія наук України ; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди. – К. : Наукова думка, 2008. – 528 с.

59. Ліщинська-Милян О. І. Прикладна етика : навч. посіб. / О. І. Ліщинська-Милян. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. – 236 с.
60. Лужницький Г. Український театр : [наукові праці, статті, рецензії : збірник праць]. Том 1. Наукові праці / Лужницький Г. ; Львівський національний університет ім. Івана Франка, Український Вільний Університет. – Львів, 2004. – 344 с.
61. Любченко В. Ф. Львівська скульптура XIV–XVII століть / В. Ф. Любченко. – К. : Наукова думка, 1981. – 214 с.
62. Лютий Т. Культура масова і популярна : теорії та практики / Т. Лютий, О. Ярош ; Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної Академії наук України. – К. : Україна, 2007. – 123 с.
63. Макарик І. Перетворення Шекспіра : Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років / Ірина Макарик. – К. : Ніка-Центр, 2010. – 347 с.
64. Малаков Д. Архітектор Городецький : архівні розвідки / Дмитро Малаков. – К. : Кий, 1999. – 239 с.
65. Матвєєва Л. Культурологія : курс лекцій : навч. посіб. для студ. вузів / Людмила Матвєєва. – К. : Либідь, 2005. – 510 с.
66. Мельник І. Львівське середмістя : всі вулиці, площі, храми й кам’яниці / Ігор Мельник. – Львів : Апріорі, 2011. – 318 с.
67. Мистецтво Київської Русі : архітектура ; мозаїки ; фрески ; іконопис, мініатюра ; декоративно-ужиткове мистецтво : альбом / [автор-упор. Ю. С. Асєєв]. – К. : Мистецтво, 1989. – 60 с.
68. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу / [В. Білозор та ін.]. – К. : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ, 2008– . – Т. 1 : Історія українського мистецтва. – 2008. – 709 с.

69. Мистецтво української діаспори : повернуті імена / Національна комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України, Академія мистецтв України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України. – К. : Тріумф, 1998. – 382 с. Випуск 1.
70. Михайлова Р. Д. Художня культура Галицько-Волинської Русі / Р. Д. Михайлова. – К. : Слово, 2007. – 490 с.
71. Моздир М. Володимир Лупійчук – співець українського козацтва / Микола Моздир ; Інститут народознавства НАН України. – Львів : Інститут народознавства НАН України, 2005. – 143 с.
72. Молодий театр : генеза, завдання, шляхи. – К. : Мистецтво ; Спілка театральних діячів України, 1991. – 318 с.
73. Мусієнко О. С. Українське кіно : тексти і контекст / О. С. Мусієнко. – Вінниця : Глобус-Прес, 2009. – 415 с.
74. Наєнко М. Художня література України : від міфів до реальності : міфи і міфотворці ; фольклор і фольклористика ; монументалізм ; орнаменталізм ; ренесанс ; бароко ; класицизм ; романтизм ; реалізм ; модернізм ; постмодернізм / Михайло Наєнко. – К. : Просвіта, 2008. – 1063 с.
75. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві / Володимир Овсійчук. – К. : Дніпро, 2001. – 447 с.
76. Овсійчук В. А. Українське мистецтво XIV–першої половини XVII століття / В. А. Овсійчук. – К. : Мистецтво, 1985. – 168 с.
77. Оленська-Петришин А. У вимірах форми й експресії : статті / А. Оленська-Петришин. – К. : Світовид, 1997. – 213 с.
78. Павленко Г. В. Діячі історії, науки і культури Закарпаття : малий енциклопедичний словник : 270 біо-бібліографій / Г. В. Павленко ; Закарпатське обласне товариство охорони пам’яток історії та культури ; Ужгородська спілка чеської культури ім. Я. А. Коменського. – 2-е вид., доповнене і перероблене. – Ужгород, 1999. – 196 с.
79. Павленко С. Іван Мазепа як будівничий української культури /

Сергій Павленко. – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2005. – 300 с.

80. Павленко Ю. Дохристиянські вірування давнього населення України / Юрій Павленко. –К. : Либідь, 2000. – 328 с.
81. Павленко Ю. Історія світової цивілізації : соціокультурний розвиток людства : навч. посіб. для студ. гуман. факульт. вищ. закл. осв. / Юрій Павленко. – К. : Либідь, 2000. – 360 с.
82. Павленко Ю. Передісторія давніх русів у світовому контексті / Юрій Павленко. – К. : Фенікс, 1994. – 400 с.
83. Пам'ятки архітектури та містобудування України : довідник Державного реєстру національного культурного надбання / [ред. А. П. Мардер, В. В. Вечерський]. – К. : Техніка, 2000. – 664 с.
84. Петрова О. Мистецтвознавчі рефлексії : історія, теорія та критика образотворчого мистецтва 70-х років XX століття–початку XXI століття : збірка статей / Ольга Петрова ; Національний університет «Києво-Могилянська академія». – К. : Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 397 с.
85. Поетичне кіно : заборонена школа : пам'яті Івана Миколайчука. – К. : АртЕк ; Редакція журналу «Кіно-Театр», 2001. – 464 с.
86. Посацький Б. Простір міста і міська культура : (на зламі XX–XXI ст.) / Б. С. Посацький. – Львів : Львівська політехніка, 2007. – 207 с.
87. Свідзинський А. Синерґетична концепція культури / Анатолій Свідзинський. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2009. – 695 с.
88. Сінькевич О. Основи культурології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ольга Сінькевич. – К. : Ін Юре, 2009. – 310 с.
89. Сінькевич О. Б. Соціальні практики масової культури : ідентифікаційний дискурс : монографія / О. Б. Сінькевич ; Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 359 с.
90. Скібіцька Т. Київський архітектурний модерн (1900–1910-і роки) / Тетяна Скібіцька. – Львів : Центр Європи, 2011. – 231с.

91. Скоп Л. Українське церковне малярство в Галичині : техніка та технологія XV–XVIII століть / Лев Скоп ; Музей «Дрогобиччина» ; Творче об'єднання «Кактус». –Дрогобич : Коло, 2013. – 191 с.
92. Стельмащук Г. Українські народні головні убори / Галина Стельмащук ; Львівська національна академія мистецтв. – Львів : Апріорі, 2013. – 273 с.
93. Стельмащук С. У світі звуків і слова : про діячів української культури другої половини XX століття / Степан Стельмащук. – Львів : Видавництво Тараса Сороки, 2009. – 319 с.
94. Степико М. Т. Українська ідентичність : феномен і засади формування : монографія / М. Т. Степико. – К. : НІСД, 2011. – 336 с.
95. Степовик Д. Нова українська ікона XX і початку XXI століть : традиційна іконографія та нова стилістика / Дмитро Степовик. – Жовква : Місіонер, 2012.
– 286 с.
96. Степовик Д. Скульптор Лео Мол : життя і творчість / Дмитро Степовик. – К. : Мистецтво, 1995. – 224 с.
97. СтеповикД.СкульпторМихайлоЧерешньовський : життяі творчість / Дмитро Степовик ; Фундація ім. О. Ольжича. – К. : Видавництво ім. Олени Теліги, 2000. – 224 с.
98. Стеценко В. Культура в термінах від "а" до "я". Культурологічна абетка : навч. посіб. для студ. і виклад. універ. / Валерій Стеценко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 174 с.
99. 100 найвідоміших українців / [ред. Ю. Павленко]. – К. : Автограф, 2005. – 633 с.
100. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура : вступний курс / Джон Сторі ; [пер. з англ. Сергій Савченко]. – Х. : Акта, 2005. – 357 с.
101. Таранушенко С. Архітектура урядових будівель Гетьманщини XVIII ст. / Стефан Таранушенко. – Х. : Харківський приватний музей міської садиби,

2013. – 140 с.

102. Толерантність як соціально-культурний феномен : світоглядно-методологічний аспект. Колективна монографія / [ред. В. П. Мельник, О. Я. Муха]. – Львів : Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка, 2011. – 245 с.
103. Трипільська цивілізація у спадщині України : матеріали та тези доповідей конф., 30-31 тр. 2003 р. / Український благодійний фонд «Трипілля», Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка. – К. : Просвіта, 2003. – 325 с.
104. Українське бароко та європейський контекст : архітектура ; образотворче мистецтво ; театр і музика / [ред. кол. О. Г. Костюк та ін.]. – К. : Наукова думка, 1991. – 256 с.
105. Українське мистецтво у полікультурному просторі : навч. посіб. / [ред. О. П. Рудницька]. – К. : ЕксОб, 2000. – 205 с.
106. Українське народне малярство XIII–XX століть : альбом / [авт.-упоряд. В. І. Свєнціцька, В. П. Откович]. – К. : Мистецтво, 1991. – 304 с.
107. Українське образотворче мистецтво : імена, життєписи, твори (XI–XXI ст.) / [ред. Р. М. Яців та ін.]. – Х. : Факт, 2012. – 720 с.
108. Українські митці у світі : матеріали до історії українського мистецтва XX століття / [автор-упор. Г. Стельмащук]. – Львів : Апріорі, 2013. – 516 с.
109. Фіголь М. Мистецтво стародавнього Галича / Михайло Фіголь. – К.: Мистецтво, 1997. – 224 с.
110. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн / [упор. З. В. Мойсеєнко-Чепелик]. – К. : КНУБА, 2000. – 378 с.
111. Черепанова С. Філософія родознавства : навч. посіб. / Світлана Черепанова. – К. : Знання, 2008. – 460 с.
112. Черкес Б. Національна ідентичність в архітектурі міста / Богдан Черкес ; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів : Львівська політехніка, 2008. – 266 с.

113. Чорній С. Карпенко-Карий і театр / Степан Чорній. – Мюнхен : Український Вільний Університет, 1978. – 175 с.
114. Чорній С. Український театр і драматургія / Степан Чорній. – Мюнхен ; Нью-Йорк, 1980. –470 с.
115. Шаров І. Художники України : 100 видатних імен / І. Шаров, А. Толстоухов. – К. : АртЕк, 2007. – 479 с.
116. Шедеври українського живопису : альбом / [упор. Д. Горбачов]. – К. : Мистецтво, 2008. – 602 с.
117. Шейко В. М. Історія української культури : монографія / В. М. Шейко. – Х. : ХДАК, 2001. – 400 с.
118. Шейко В. М. Історія української художньої культури : підручник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – Х. : ХДАК, 1999. – 196 с.
119. Шейко В. Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі : (історико-методологічні аспекти) : монографія / Василь Шейко ; Інститут культорології Національної академії мистецтв України. – К. : Інститут культорології Національної академії мистецтв України, 2011. – 623 с.
120. Шейко В. М. Культурологія : навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький, Е. В. Германова де Діас. – К. : Знання, 2012. – 494 с.
121. Шейко В. Філософія української національної ідеїта Микола Хвильовий : історико-культурологічний аспект : монографія / В. Шейко, В. Лєвіна ; Інститут культурології Національної академії мистецтв України. – К. : Інститут культурології Національної академії мистецтв України, 2010. – 207 с.
122. Шмагало Р. Словник митців-педагогів України та з України у світі, 1850-1950 / Ростислав Шмагало. – Львів : Українські технології, 2002. – 144 с.
123. Ярошенко Т. М. Регіональна типологія культури : навч. посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 236 с.

124. Яців Р. Українське мистецтво ХХ століття : ідеї, явища, персоналії : збірник статей / Р. Яців. – Львів : Інститут народознавства, 2006. – 349 с.

125. Введение в культурологию : учеб. пос. / [ред. Е. В. Попов]. – М. : Владос, 1996. – 335 с.

126. Грушевицкая Т. Г. Основы межкультурной коммуникации : учеб. для студ. вузов, обучающихся по направлению и специальности «Межкультурная коммуникация» / Т. Г. Грушевицкая, В. Д. Попков, А. П. Садохин. – М. : Юнити, 2002. – 352 с.

127. Кравченко А. Культурология : учеб. пособ. для вузов / Альберт Кравченко. – М. : Академический Проект, 2000. – 735 с.

128. Садохин А. Мировая художественная культура : учеб. пособ. для студ. высших учеб. завед., обучающихся по педагогическим спеціальностям / А. П. Садохин, Т. Г. Грушевицкая. – М. : Юнити, 2000. – 559 с.

129. Сравнительное изучение цивилизаций : хрестоматия / [сост. Б. С. Ерасов]. –М. : Аспект Пресс, 1999. – 556 с.

130. Теоретическая культурология / А. В. Ахутин, В. П. Визгин, А. А. Воронин. – М. : Академический Проект «Деловая книга» ; РИК, 2005. – 624 с.

131. Archipenko : international visionary / [edited by Donald H. Karshan]. – Washington : Smithsonian Institution Press, 1969. – 116 p.

132. Lewin P. Ukrainian drama and theater in the seventeenth and eighteenth centuries / Paulina Lewin. – Edmonton : Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2008. – 218 p.

133. Bazielich B. Stroje ludowe narodów europejskich / Barbara Bazielich. – Wrocław

: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1995– . –
Część II. Stroje ludowe Europy Środkowej I Wschodniej. – 1997. – 298 s.

134. Braudel F. Gramatyka cywilizacji / Fernand Braudel ; [przeł. H. Igalson-Tygielska]. –Warszawa : Oficyna Naukowa, 2006. – 616 s.

135. Kowalczyk S. Filozofia kultury : próba personalistycznego ujęcia problematyki / Stanisław Kowalczyk. – Lublin : Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwesytetu Lubelskiego, 1996. – 218 s.

136. Leciejewicz L. Nowa postać świata : narodziny średniowiecznej cywilizacji europejskiej / Lech Leciejewicz. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007. – 499 s.

137. Mały słownik kultury dawnych słowian / [red. L. Leciejewicz]. – Warszawa: Wiedza Powszechna, 1972. – 675 s.

138. Skoczyński J. Koneczny : teoria cywilizacji / Jan Skoczyński ; Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. – Warszawa : Wydawnictwo IFiS PAN, 2003. – 356 s.

15. Інформаційні ресурси

1. АртВертеп : http://artvertep.com/
2. Буквоїд : http://bukvoid.com.ua/
3. Ґете-Інститут : http://www.goethe.de/ins/ua/uk/kie.html
4. Дзиґа : http://dzyga.com/
5. Збруч : http://zbruc.eu/
6. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України : http://www.ilnan.gov.ua/
7. Кіно-Театр. Режим доступу : http://www.ktm.ukma.kiev.ua/
8. Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти : http://kno.rada.gov.ua/
9. Конституція України : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
10. Критика : http://krytyka.com/
11. Культ UA : http://cultua.media/

12. Культурний проект : http://www.culturalproject.org/
13. ЛітАкцент : http://litakcent.com/
14. Мистецтво і люди : http://www.ukraineart.org/
15. Міністерство культури та інформаційної політики України : https://mkip.gov.ua/
16. Національна парламентська бібліотека України : http://elib.nplu.org/catalogue.html?catalogue=a
17. Національна спілка кобзарів України : http://kobzari.org.ua/
18. Платформа : http://platfor.ma/
19. Рок-око: http://www.rock-oko.com/
20. Тексти : http://texty.org.ua/
21. Телекритика : http://www.telekritika.ua/
22. Україна модерна : http://uamoderna.com/index.php
23. Центр візуальної культури : http://vcrc.org.ua/
24. Читомо : http://www.chytomo.com/
25. ART UKRAINE : http://artukraine.com.ua/
26. CSM : http://csmart.org.ua/
27. Cultprostir : http://cultprostir.com.ua/uk
28. Korydor : http://www.korydor.in.ua/ua